

Поддршка на жени Ромки да ги идентификуваат своите потреби, ги побараат своите права и да се зголеми пристапот до услуги за оние кои претрпеле насилство

период на имплементирање: 01.08.2018-01.08.2019

донатор: Регионалната програма на

Европската Унија и UN Women локација:

Велес, Куманово, Кичево, Кочани, Прилеп,
Штип

Родно балансирано насилство врз жени ги поставува жените од сите општествени групи и претставува кршење на правите на човекови права и дискриминација. Пожелните и дејствителните Ромки се подложни на посебни облици како и честото насилство од различен вид, со што се мултиплицираат негативните последици.

Насилството врз жените и децата Ромки ја отслабува родната еднаквост и структурната дискриминација со која што се соочуваат. Насилството врз Ромките е зајакнето заради вклучувањето на брзи фактори што ја дефинираат положбата на жената Ромка во општеството и семејството.

Сиромаштијата, исклученоста од пазарот на труд, образованието, ограничениот социјален и здравствен заштита, несоодветната делегување и влијанието на децата претставуваат препреки за нивен од насилството и добивањето помош и поддршка. Традиционалните вредности, коишто ги содржува ромската заедница за улогата на жената и нивната положба во семејството и стигма за непочитување на традиционалните вредности на заедницата, се исто така, сериозна препрека за барање помош и поддршка.

За да се нивне во преглед на жените жртви на насилство, ИРЦ спроведе низа на активности со цел да се намали насилството, да се заштитат и охрабрат Ромките жртви на насилство, да се едуцираат младите да го идентификуваат, пријават и спречат насилството.

Исто така во 2019 се спроведе истражување за достапноста и пристап до услуги за жените и децата Ромки кои преживеале насилство. Преку истражувањето се обезбеди знаење за актуелните соопштин и за пристапот до услугите за Ромките. Истражувањето се идентификуваат и потребите за подобрување на стандардите за заштита на жените и децата Ромки од насилство врз жени, вклучително и семејно насилство.

Поддршка на жени Ромки да ги идентификуваат своите потреби, ги побараат своите права и да се зголеми пристапот до услуги за оние кои претрпеле насилство

Спроведени активности и резултати:

- Понужа права темашко сурчи на дискриминација и семејно насилство и родно

насилство кон ромските жени и девојчиња;

- Среќа во град Скопје на една работна група на локално и регионално ниво за решавање на проблемите од родно и семејно насилство за да се поттикне солидарноста меѓу сите луѓе преку прашања;
- Среќа во град №2, обединувачки работна група на локално ниво за решавање на проблемите од родно насилство за жени и девојчиња Ромки и други членови на заедницата;
- Среќа во град Скопје на една работна група на локално ниво за решавање на проблемите од родно насилство за жени и девојчиња Ромки и други членови на заедницата;

- Идентификуваат Ромки жртви на насилство;

- Идентификуваат жени за застапување и поддршка на локално ниво и на национално ниво преку работна група на локално ниво и преку работна група на национално ниво;

- Организираат 6 промоции во Куќа постојат Кичево, Црква Света Богородица и во селските центри во селата во рамките на локално ниво и поддршка;

→

→

→

→

→

→

→

Зајакнување на жената Ромка во Република Северна Македонија

период на имплементирање: 01.05.2019 –

31.12.2020 донатор: We Effect

локација: Велес, Куманово, Кичево, Кочани, Прилеп, Штип

Подобрување на социјално-економскиот статус и социјалната вклученост на жените Ромки и млади Ромки треба да го паралај разот кој што сојуште постои помеѓу потенцијалот на жените и улогата која што се очекува од нив во општеството. Менаџање на перцепцијата за потенцијалот на жените е потребно да се направат по повеќе нивоа: во рамките на семејствата, во работната средина, меѓумилото, како и во општеството во целина.

Фокусот на овој проект е ставен во организационата рамка на РСЦ за родова еднаквост и интеграција, економско зајакнување на ромската заедница, позитивен пристап до правда за ромските жени, дигитализација и информатика, како и застапување за поставане на пристап до правда на човекови права на локално и национално ниво.

Зајакнување на жената Ромка во Република Северна Македонија

Спроведени активности и резултати:

- ➔ **Српска мисија ИВ** одделила **вработилница** и **млада родоносница** и **родоносница** перспективналица

вработилница ИРЦ и техничка посетница;

- ➔ **Српска мисија ИВ** одделила **вработилница** и **млада родоносница** и **родоносница** перспективналица
- ➔ Организирана **1** работилница за подготовка на документи за вклучување на родоносница

во вработилница ИРЦ;

- ➔ **Српска мисија ИВ** одделила **вработилница**

иницијативи и евалуација;

- ➔ Спроведена **1** истражување за достапни мерки за **вработување** **зона** **млада родоносница** предвид на постојатите политики за вработување и реализирајќивите мерки за вработување преку **Српска мисија ИВ** и **млада родоносница** **вработување** и услуги на пазарот на трудот за 2019;
- ➔ Подготвена **1** брошура со кратки информации за

можливост за вработување зона ИРЦ **Српска**

- ➔ **Српска мисија ИВ** одделила **вработилница**

→

→

→

→

→

→

→

→

→

→

Стратегиска цел 3

Поддршка и подобрување на еднаков пристап до правдата на социјално неуслужени и незащитени граѓани, преку стратешко застапување и активизам.

КОНКРЕТНИ СТРАТЕГИСКИ ЦЕЛИ:

- 3.1 Развивање и позиционирање на организацијата како надзорно тело кое ќе го следи еднаквиот пристап до правдата и владеењето на правото за маргинализираните и ранливите граѓани на роваката заедница во Македонија;
- 3.2 Пружање на бесплатна правна помош до социјално-обесправени и тивки вклучување во легален систем и вложба во вистината;
- 3.3 Застапување и лобирање за вклучување и одржување на Ромите и другите маргинализираните групи во заедницата во образовниот систем, како социјално подигање и ослободување од кругот на сиромаштијата;
- 3.4 Користење на медиумски застапување како форма за алармирање и држење на фокусот на широката јавност и допривачите на едукаци и политика на важноста од еднаквиот пристап до правдата и владеењето на правото.

Пристап до правда во Македонија

период на имплементирање:
01.01.2019–31.12.2019 донатор:
Фондација отворено општество -
Македонија локации: Куманово ,
Кратово, Крива Паланка

Редовното функционирање на правната канцеларија на НРЦ и во 2019 година нив системски на граѓаните од Куманово, Скопје, Битола, Штип и Струмица да се обраќаат за правна помош и за добивање на потребна информациона и советодавна услуга користани со бесплатната правна помош и механизмите за олеснување на пристап до правда.

Главна цел на проектот е да се подобри и подгради системот за заштита на човековите права, при што ќе се овозможи пристап до правда за спроведливите и составните различни категории на граѓани. Покрај одржливата активност за обезбедување на правна помош, реализираат се и активности за подготвување на јавната свест на граѓаните со запознавање на нивните права и вклучување на иницијативи за помасовно користење на апликацијата за бесплатна правна помош.

Во текот на спроведувањето на проектот поуделен е правна помош во случај на одбелени барања за бесплатна правна помош, а за одбелените барања за бесплатна правна помош предвидено е набљудување на судски случаи во кои се апелирани одлуките.

Преку не посредно комуникација со граѓаните кои се обраќаат за правна помош, се означават во кои вкупен правните прашања и проблеми со кои најчесто се соочуваат граѓаните, со што се повата во апелирање на активностите и услугите кои треба да бидат обезбедени преку овој проект.

Пристап до правда во Македонија

Спроведени активности и резултати:

- ➔ **Централниот биро на правни работници и Централниот биро на судство**: 293 случаи со
- ➔ Подготвена анализа на утврдените недостатоци на целокупниот систем на

БПН:

- ➔ **Иницијатива на невладини организации за граѓанински набљудувања** преку државни

прашана помош¹ со конкретни препораки:

- ➔ Учесничавме на јавна дебата во Собранието на РСМ, на илесте на Законот за социјална заштита, Законот за социјална ситуација на старите лица и Законот за заштита на децата и тиндесетти конкретни предлози за подобрување на истите;
- ➔ **Учесничавме граѓанински набљудувања** преку невладини организации заштита од дискриминација, дајќи им свој придонес, како дигитирање или илест

ана предни закони:

→

→

→

→

→

Спречување на дискриминација кон Ромските деца

период на имплементирање: 01.03.2017 –

01.03.2019 донатор: Делегација на

Европската Унија во РСМ

локации: Куманово На национално ниво, со посебен фокус во

општините Куманово, Крива Паланка Кичево, Кочани, Штип и

Прилеп , Битола, Скопје во кои има големи Ромски заедници

Нивото на свест за препознавање и заштита од дискриминација сеуште е ниско.

Добар дел од граѓаните не се ни свесни дека се директно или индиректно дискриминирација подвкрбја пристап и капитал и луѓите и организациите подлежат на саопштовање на териториите одделно или кои дискриминираат. Иако јан ја во предвид **Генерална стратемиска цел 3: Поддршка и подобрување на еднаков пристап до правдата на социјално неуслужени и незаштитени граѓани, преку стратешко застапување и активизам НРЦ преку соопшети активности придонесе кон подобрување, идентификување и спречување на дискриминацијата кон Ромските деца**

Како што е наведено во повеќето извештаи на организацијата, но и од домашните и меѓународните организации, поголеми дел од Ромските деца од РСМ се дискриминирани.

Од почетокот на проектот до денес на терен била идентификувана вкупно 104 случаи за кои се отворени 71 предмети распоредени во седум области на делување: социјална заштита, здравје и услуги, здравствена заштита, матична евиденција, здмување, образование и управни работи при Митсат теритиото за внатрешни работи

Ова се само дел од областите ги дискриминирација кон Ромските деца. И покрај ова, направена е анализа на националните политики и стратегии кои ги има државата во полето на борбата против дискриминација како и механизмите за презентација од колективна заштита од дискриминација. Претставена е институционална рамка однасно повластеноста на системот за заштита од дискриминација на национално ниво.

Спречување на дискриминација кон Ромските деца

Спроведени активности и резултати:

- Извршена е мониторинжна посета на 104 семејства со деца со инвалидитет кон Ромски деца
- Адресирани 71 случај на дискриминација на ромски деца преку директна правна акција, лекција и административна поддршка со медијација на државни (комисија за дискриминација, народен правобранител, министерство за правда, др. Надлежни институции) и редовни медијации. Училишта и невладини организации од пет окрго за заштита од дискриминација и спречување;
- Организирани 2 обуки за ромски здруженија на работни, активисти и други лица за интерес, права за работа на полето (на анти-дискриминација) и како се едуцираше

35 активисти за човекови права, и поддржувачи на анти-дискриминација;

- Објавени се одржавни одржавни камионери на социјални услуги како резултат на иницијатива на 7 организации на ромски деца и организации, за активисти за

спречување на дискриминација на кон ромски деца;

- Објавени се одржавни одржавни камионери на социјални услуги како резултат на иницијатива на 7 организации на ромски деца; од македонија се обрзува на 40 организации на

→

→

→

→

→

Зајакнување на пристапот до бесплатна правна помош од страна на Роми и други ранливи групи

период на имплементирање: 01.12.2018 – 01.12.2020

донатор: Европска Комисија преку грантовата

шема „Зајакнување на влијанието на граѓанското општество

за ефективни реформи во правосудниот сектор“ која ја

спроведува Министерство за финансии, Сектор за Централно

Финансирање и Случување на Договори локација: Велес,

Куманово, Кичево, Кочани, Прилеп, Штип

Правото на пристап до правдата е едно од основните човекови права. Воспоставувањето ефикасни системи на бесплатна правна помош поддржува социјално разбирање за улогата што треба да ја има државата во неопходното обезбедување и прифаќање на обврска за заштита и остварување на човековите права. Тоа вклучува развој на законската рамка што ја регулира оваа област и детално спроведување на Законот по практиката, земајќи како што е потребно со релевантните меѓународни договори и правевите припадници во сите земји.

Проектот „Зајакнување на пристапот до бесплатна правна помош за Роми и други ранливи категории“ има за цел да го подобри пристапот до бесплатна правна помош за Ромите и припадници на ранливи категории на работи (жени, малцинства, лица со попреченост, социјално исклучени граѓани).

Посебна цел на проектот е да промовира и да поддржи несебичност за бесплатна правна помош помеѓу робката популација и други социјално ранливи категории на работи во 6 општини во државата (Куманово, Кочани, Кичево, Штип, Прилеп и Крива Паланка).

Зајакнување на пристапот до бесплатна правна помош од страна на Роми и други ранливи групи

Спроведени активности и резултати:

- ~~Извршена е информациона кампања (подготвен промотивен материјал: постери, флаери и други материјали)~~
- Организирана 12 афишни и флаери за деца (2 во секоја општина);
- Реализирана презентација нивоото на знаење на целните заедници за бесплатна правна помош (теренски истражувања на примерок од 1.500 граѓани, во периоду со активност од граѓански општество);
- Помеќе од 120 дена посетени на терен;
- ~~Идентификувани се 12 граѓански организации со потенцијал да се вклучат во реализација на проектот~~
- ~~Извршена е презентација нивоото на знаење на целните заедници за бесплатна правна помош во земјата, со помеќе од 40 граѓани посетени на терен~~
- Организирана 12 брифинга (2 за општина) за граѓански организации за бесплатна

→

→

→

→

→

→

→

→

→

МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

Промоција на социјална инклузија и млади преку неформално образование

донатор: Еразмус + програмата на Европската Комисија
локација: Албанија, Бугарија и Северна Македонија

Според некои конвенционални статистики од меѓународни организации, Ромите се најмаргинализираната заедница во земјите на Југоисточна Европа (ЈИЕ). Околу 70% од ромското население во Европа живеат во земјите во Централна и ЈИЕ и нивната маргинализираност во голема мера е предизвикана од капитуларната дискриминација на која биле подложни со децении (ако не и со векови), која резултира со нивна социјална и општествена исклучување. Ова се рефлектира во голем број индикатори кои се однесуваат на вработувањето, здравственото образование, социјалната доближеност и сл.

Практиките на сегрегација, високите стапки на напуштање на образованието, ниските популациите образовни достигнувања на Ромите, итн. се индикативни за овој феномен.

Статистиката за здолгитиување во земјите на ЕУ и СССД покажува дека „бројот на Ромите кои не завршуваат основно или средно образование по линија земја во Централна и Југоисточна Европа е линија голем“ (УНДП, Ромско образование во компаративна перспектива: Наоди од УНДП / Светска банка / ЕК Регионално истражување на Ромите, 2012: 18). Иако стајот иста така заклучува дека „до 2011 година околу сите Роми во земјите од Централна Европа имаат завршено основно образование, по значителен дел од Ромите во земјите од Југоисточна Европа не го завршиле таквото образование“ (УНДП, Ромско образование во компаративна перспектива: Наоди од Регионално истражување на Ромите на УНДП / Светска банка / ЕК, 2012: 20). Ваквата ситуација резултира со многу висок стапка на невработеност кај возрасните Роми подоцна во животот во земјите од регионот, особено во споредба со општите стапки на невработеност кај возрасните кои се генерално помалки.

Ромски НВО се обиделе да ја промовираат оваа практика со низа активности поврзани со образованието. Многу од нив ја презедоа улогата на даватели на

неформално образование во нивните заедници, работејќи со деца, млади и возрасни. Иницијативале и спровеле образовни програми од областа на општествено, стручни курсеви, курсеви за вработување, курсеви за зајакнување на жените, програми за претприемништво и развој на деловно раблење, итн. Критичен предизвик за работата во образованието со Ромите е недостигот на наставни програми и наставни материјали коишто се прилагодени на специфичните потреби на ромите и кои се на ромски јазик. Во моментов, бројот на наставни програми, учебници на ромски јазик и решавање на специфични приоритетни потреби на Ромите, е билатерален во Албанија, Македонија и Бугарија.

Ова е клучната потреба што овој проект има за цел да ја реши. Проектните партнери, Институтот за ромска култура од Албанија (ИРЦА), Националниот ромски центар (НРЦ) од Македонија и АКДЦМИКА-245 од Бугарија, се приклучија кон креирање на наставни програми и материјали кои се прилагодени на специфичните потреби на ромската заедница во овие три земји.

Главната цел на проектот е да промовираат нови идеи и модели за неформално образование за ромската заедница.

Специфична цел на проектот е да се произведат нови и иницијативни наставни програми за неформално образование и наставни материјали кои ќе бидат прилагодени на специфичните потреби на ромската заедница во регионот.

Проектот е комплементарен на приоритетите во врска со неформалното образование со младите Роми во Албанија, Македонија и Бугарија.

Градење капацитети и подобрување на надлежностите за ублажување (со храна) на сиромаштијата

проект финансиран од ЕУ преку ИПА програмата за граѓански организации и медиуми 2016- 2017

Во рамките на проектот „Вложни се – никогаш да не биде гладен“ врз основа на договор за граѓански проект ИПА-2017/394-257-BXMK-06), поддржан преку програмата за мали граѓански проекти на проектот „ДКС - LФЛМ: Градење капацитети и подобрување на надлежностите за ублажување (со храна) на сиромаштијата“, финансиски поддржан од страна на Црквата на Унија, финансиран од Граѓанска иницијатива на жена - ИЖ од Свети Николе, Национален регионален центар од Куманово и Службеник 12 од Куманово, чија цел е прибрањите податоци за застапеноста и сиромаштијата и гладот да доведат до подобри практики за застапување врз основа на доказ.

Во рамките на проектот беше направено истражување при што предмет на истражувањето беа општините Општините на локална самоуправа, бизнис заедницата и Министерството за труд и социјална физички лица во општините Куманово, Крива паланка и Свети Николе и јавно достапни документи и при што врз основа на добиените податоци беа дадени препораки за подобрување и подобрување на надлежностите за ублажување (со храна) на сиромаштијата.

Вои истражувањето беа опфатени:

- 50 семејства од Куманово
- 40 семејства од Свети Николе
- 20 семејства од Крива Паланка
- 15 оператори на храна од Куманово, Свети Николе и Крива Паланка (по од секоја општина)

→

→

→

„ДОСТА!“ Кампања ромска гордост

„ДОСТА!“ Кампања ромска гордост

→

→

→

→ <http://www.nationalromacentrum.org/mk/vesti-i-slucuvanja>

<http://www.nationalromacentrum.org/mk/vesti-i-slucuvanja> биде

<http://www.nationalromacentrum.org/mk/vesti-i-slucuvanja>

→ <http://www.nationalromacentrum.org/mk/vesti-i-slucuvanja>

→ <http://www.nationalromacentrum.org/mk/vesti-i-slucuvanja>

АНЕКС

Независен Ревизорски Извештај

Ул. Париска бр.50/1-8
1000 Скопје
Република Северна Македонија

Тел: +389 2 6140 901
contact@a-ba.mk
www.a-ba.mk

До:
Раководството на
Здружение Национален ромски центар, Куманово

Извештај на независните ревизори

Ние извршивме ревизија на финансиските извештаи на Здружение Национален ромски центар, Куманово (во понатамошниот текст "Здружението"), составени од Билансот на состојба на ден 31 декември 2019 година и Билансот на приходи и расходи и Извештајот за промените во изворите на деловните средства за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајни сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на Раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди кои се применуваат во Република Северна Македонија за непрофитни организации, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот и истите вклучуваат проценка на ризиците од постоење на материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, било поради измама или грешка.

При овие проценки на ризиците ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективност на внатрешна контрола на Здружението.

Ревизија, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупната презентација на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да изразиме ревизорско мислење.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРП“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година

Независен Ревизорски Извештај

Ул. Париска бр.50/1-8
1000 Скопје
Република Северна Македонија

Тел: +389 2 6140 901
contact@a-ba.mk
www.a-ba.mk

До:
Раководството на
Здружение Национален ромски центар, Куманово

Извештај на независните ревизори (продолжува)

Мислење

Наше мислење е дека, финансиските извештаи ја претставуваат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Здружението на ден 31 декември 2019 година, како и резултатите од работењето за годината што тогаш заврши, во согласност со сметководствени стандарди кои се применуваат во Република Северна Македонија за непрофитни организации и стандардите за финансиско известување на готовинска основа.

A&B Грууп дооел, Скопје

Овластен ревизор

Дарко Калин

Управител

Дарко Калин

19 Ноември 2020

НАЦИОНАЛЕН РОМСКИ ЦЕНТАР

ул. "Доне Божинов" 11/5 1300 Куманово

тел/факс: +389 31 427 558

e-mail: info@nationalromacentrum.org

www.nationalromacentrum.org

www.ednomagazine.com